

انواع خانواده ها از نظر سبک تربیتی و فرزند پروری

۱- خانواده های مقتدر : والدین در این نوع خانواده ، پیوسته به کودکان خود توجه و دقت دارند و مرتباً آنها را مورد پالایش قرار داده و ارتباط کلامی و عاطفی بسیار مناسبی با فرزندان خود دارند ، آنها را به استقلال و استدلال و تعقل گرایی احترام مسئولیت پذیری ، همکاری و مشارکت تشویق و حمایت می کنند ، در این خانواده محبت ، آرامش و امنیت کاملاً برقرار است ، افراد حق اظهار نظر دارند و در رابطه با مسایل مختلف مشورت و در تصمیمات و اجرای آن مشارکت کافی دارند و نیز شخصیت کودک مورد احترام بوده و فقط رفتار اوست که مورد نکوهش قرار خواهد گرفت نه شخصیت او... ویژگی فرزندان در خانواده های مقتدر:

- متکی به خود همراه با عزت نفس و اعتماد به نفس
- احساس استقلال و نیز تلاش برای آن
- خلق و خوی آرام و مناسب
- رفتار اجتماعی شایسته
- خلاق و مبتکر
- صمیمیت و حس همکاری و مشارکت
- متعهد و مسئولیت پذیر

۲- خانواده های سهل گیر : والدین در این نوع خانواده سخت وظیفه شناس و متعهد به تمامی امور کودک خود هستند و البته در راستای راحتی و آسایش و تن پروری کودک ، هیچ گونه کنترلی روی کودک نداشته و در مقابل کودک از هر نظر آسان می گیرند . مشارکت ، همکاری ، تعهد ، احساس مسئولیت ، عواطف ، خلاقیت و ابتکار، تلاش و تجربه ، اعتماد به نفس و اتکاء به خود در این خانواده به کودک لقاء و آموزش داده نمیشود . بی نظمی در این خانواده حکمفرماست و هیچ قانونمندی دیده نمی شود ، خودخواهی ، خودمختاری و بی هدفی در اعضای این خانواده دیده می شود و در مجموع والدین الگو و مرجع مناسبی جهت رشد و پرورش کودک نخواهند بود ... ویژگی فرزندان در خانواده های سهل گیر

- بی تعهد و بی مسئولیت
- مشارکت و همکاری و صمیمیت امری ناشناخته است
- لوس ، گستاخ و سرکش
- خلق و خوی تکانشی و رفتار ناشایسته اجتماعی
- خود مختار، بی نظم و بی هدف و اغلب افسرده و تنبل
- به والدین خود اغلب احترام نمی گذارند
- همیشه در کمین آسیب های اجتماعی قرار دارند

۳- خانواده های سخت گیر و مستبد: در این نوع خانواده سخت گیری مبنای هر کاریست و نیز یک والد به طور معمول بر والد دیگر مسلط بوده و استبداد به خرج می دهد ، طوری که حس همکاری ، صمیمیت و مشارکت وجود نداشته و حرف و خواست خود را با زور و فشار بر کرسی می نشاند و در غیر اینصورت بحث و جدل ، تنش و گاهی درگیری های فیزیکی در این خانواده ها مشاهده می شود . ترس و

وحشت ، نا امنی و گاه بد دهانی در این نوع خانواده حکمفرماست . مسئولیت پذیری معنایی متفاوت و دگرگون دارد به این معنا که یک والد زورگویی کرده و باقی افراد با پد اطاعت کنند در غیر اینصورت بحث و مجادله یا درگیری فیزیکی رخ خواهد داد اطاعت امر یا مسئولیت پذیری بدون استدلال ، عزت نفسی به دنبال نخواهد داشت و از اعتماد به نفس آثاری دیده نخواهد شد ، حس همکاری و مشارکت بی معنا و صمیمیت و روابط عاطفی وجود بسیار ضعیفی از خود نشان می دهد .

مثال : انتخاب لباسهای کودک کاملاً به عهده والدین است و کودک پسر نمی داند دقیقاً چرا نباید کفش صورتی بپوشد و یا نمی داند چرا در میهمانی نباید سر و صدا کرده یا بدود و یا ادبیات اینکه چطور می تواند وارد صحبت و اظهار نظر شود و ... ویژگی فرزندان در خانواده های سخت گیر

- تحریک پذیر با خلق و خوی بی ثبات
- بروز رفتارهای متعارض و تکانشی
- عدم رشد عاطفی ، اخلاقی و اجتماعی شایسته
- عدم عزت نفس و اعتماد به نفس ، حس حقارت
- فقدان توانایی تصمیم گیری و نیز احساس مسئولیت با انگیزه درونی
- حس استقلال نداشته ، ترسو و کم جرأت هستند

- انواع مهارتهای کلامی ، رفتاری ، عاطفی و اجتماعی در سطح خیلی پایین قرار دارد

۴- خانواده های طرد کننده یا از هم پاشیده : والدین این نوع خانواده ها نسبت به هم و نیز فرزندان نادیده انگار ، غافل و طرد کننده هستند . به هیچ وجه احساس مسئولیت و تعهد نکرده و هیچ کنترلی بر رفتار فرزندان نشان ندارند . اعضاء این خانواده خود مختار، بی قید و بند به اصول و روابط خانواده و کاملاً مشغول کار خود هستند ، از امور هم بی خبرند و گاه با سلام و خداحافظی و احوالپرسی بیگانه اند . در واقع همه با هم همخوانه اند . اگر از والدین این خانواده بپرسید فرزندت کجاست ؟ در پاسخ اظهار بی اطلاعی میکنند و می گویند : شاید در کوچه ، شاید پشت بام ، شاید خانه همسایه ، نمی دانم بالاخره که بر می گردد... ویژگی فرزندان در خانواده های طرد کننده یا از هم پاشیده

- نا لایق اجتماعی
- لوس ، پرتوقع و طغیانگر و گستاخ
- بی توجه و بی مسئولیت
- عدم حس مشارکت ، صمیمیت یا همکاری
- رفتار متعارض ، نا متعادل و پرخاشگر
- فرد گرا و بی تعهد
- رشد عاطفی و اجتماعی نا مناسب
- همیشه در معرض شدید آسیب و انحرافات اجتماعی قرار دارند
- در اغلب موارد در آینده شغل‌های خلاف قانون و نامناسبی را برمیگزینند

۱- والدین موفق ، چگونگی روابط بین خودشان در اولویت است ، درست است که توجه و صرف انرژی بسیار برای فرزندان امری لازم است ولی برای بقا و دوام خانواده روابط بین همسران باید در اولویت باشد تا با انرژی و آرامش بیشتری بتوانند وقت خود را صرف فرزندان کنند .

۲- حمایت والدین از یکدیگر و نشان دادن اینکه فرزند پروری امریست در جهت بهبود خانواده و آرامش خاطر خودشان از آینده و احساس رضایت از زندگی و همچنین رضایت متقابل تمام افراد خانواده از یکدیگر .

۳- والدین موفق ، فرزند پروری را کاری گروهی می دانند و در اعمال تربیت ، رفتار و واکنش ها ، در ارتباط با فرزندان هماهنگ هستند ، نه اینکه پرورش فرزندان فقط به عهده یک نفر باشد و دیگری گریز ، زیرا امری است زمانگیر و صرف انرژی زیادی می خواهد تا بتوان فرزند پروری خوبی داشت . والدین باید بتوانند در نظام تربیتی خود هماهنگی کاملی داشته باشند و در مقابل هر رفتار کودک ، واکنشی در یک راستا از خود بروز دهند تا اینکه کودک رفتاری متعارض از والدین خود نبیند . زیرا کودکان بد بودن و یا خوب بودن هر رفتاری را با درجات و میزان مختلف واکنشهای بزرگسالان در ذهن خود ثبت می کنند و اینگونه ابعاد رفتاریشان شکل می گیرد و متوجه می شوند چه کاری به چه میزان خوب است و چه کاری به چه میزان بد است و چه کاری می تواند چه نوع پاداش و چه نوع عواقب و محرومیت هایی در بر داشته باشد ، حال اگر رفتار والدین با هم همسو نباشد ، کودک دچار نوعی دوگانگی شده و اغلب سعی می کند غریزی عمل کند و این نوع رفتار در شخصیت او قالب می گیرد .

۴- از دیگر خصوصیات والدین موفق در این امر مهم ، اعتباریست که نزد فرزند دارند ، فرزندان که پدر و مادری با این خصیصه دارند تربیت پذیر بوده و والدین خود را مرجع اصلی الگوبرداری خود می دانند .

www.montessori-ch.ir.

به نام دوست دار کودکان

انواع خانواده ها از نظر سبک تربیتی و فرزند پروری

خانه کودک جهان اندیش